

MOWI AVD SLAKTERI HERØY
Postboks 4102 Sandviken (JE)
5835 Bergen

Saksbehandler:

Espen Olaf Henriksen

Inspeksjonsrapport: Inspeksjon ved Mowi avd. slakteri Herøy Kontrollnummer: 2023.101.I.SFNO

Kontaktpersoner ved inspeksjonen:

Fra virksomheten:

Anne Marit Holten

Fra Statsforvalteren i Nordland:

Espen Olaf Henriksen

Andre deltagere fra virksomheten:

Gunnar Hamarsland

Roy Jensen

Thor Arne Øvre-Johansen

Andre deltagere fra Statsforvalteren i Nordland:

Endre Aaen

Resultater fra inspeksjonen

Denne rapporten omhandler resultatet fra inspeksjon ved Mowi avd. slakteri Herøy den 30.8.2023. Rapporten er å anse som endelig dersom vi ikke får tilbakemelding om faktiske feil innen to uker etter at rapporten er mottatt.

Statsforvalteren i Nordland avdekket to avvik og ga én anmerkning under inspeksjonen.

Avvik:

- Virksomheten har sluppet ut prosessavløpsvann som inneholder mer enn 100 mg fett per liter.
- Miljørisikoanalysen for tanklagring av maursyre er ufullstendig.

Anmerkninger:

- Virksomheten bør forbedre sin dokumentasjon knyttet til lagring og innlevering av farlig avfall.

Avvik og anmerkninger er nærmere beskrevet fra side 4 og utover i rapporten.

Oppfølgingen etter inspeksjonen er nærmere beskrevet på side 3.

Elektronisk dokumentert godkjenning, uten underskrift

14. september 2023 Espen Olaf Henriksen

Tilde Nygård

dato

kontrollør

seksjonsleder

Statsforvalteren i Nordland

Kopi av rapporten sendes til:

- Herøy (Nordland) kommune

1. Informasjon om den kontrollerte virksomheten

Ansvarlig enhet

Navn: MOWI AVD SLAKTERI HERØY	
Organisasjonsnr.: 972354899	Eies av: 964118191
Bransjenr. (NACE-kode): 10.209 - Bearbeiding og konservering av fisk og fiskevarer ellers	

Kontrollert enhet

Navn: Mowi avd. slakteri Herøy	Anleggsnr.: 1818.0003.01
Kommune: Herøy (Nordland)	Fylke: Nordland
Anleggsaktivitet: Fiskeforedling	
Tillatelse gitt: 18. mai 2010	Sist endret: 11. mars 2014

2. Bakgrunn for inspeksjonen

Inspeksjonen ble gjennomført for å kontrollere om gjeldende krav fastsatt i eller i medhold av forurensningsloven overholdes. Inspeksjonen er en del av Statsforvalterens risikobaserte industritilsyn for i år.

Tilsynet ble gjennomført i medhold av forurensningsloven § 48.

Inspeksjonstema

- Internkontroll
- Avfall
- Prosess og renseutstyr
- Kjemikalier
- Utslipp til vann

Rapporten omhandler avvik og anmerkninger som ble avdekket under inspeksjonen og gir ingen fullstendig tilstandsvurdering av virksomhetens miljøarbeid eller miljøstatus.

Definisjoner

Avvik: Manglende etterlevelse av krav fastsatt i eller i medhold av lov.

Anmerkning: Et forhold som tilsynsetatene mener er nødvendig å påpeke for å ivareta ytre miljø, men som ikke omfattes av definisjonen for avvik.

Andre forhold: Saker som framkom under inspeksjonen og som det kan være nyttig for virksomheten og saksbehandlere å kjenne til. Her kan også inngå kommentarer til tema som ble tatt opp under inspeksjonen, men der det ikke ble gitt avvik eller anmerkninger.

3. Oppfølging etter inspeksjonen

Mowi avd. slakteri Herøy plikter snarest å rette opp de avvik som er beskrevet i denne rapporten. For at Statsforvalteren skal kunne avslutte saken, må dere innen 1. november 2023 sende en skriftlig redegjørelse som viser hvordan avvik er rettet.

Vi ber om at dere stiler svarbrevet eller e-post (sfnopost@statsforvalteren.no) til Statsforvalteren i Nordland med henvisning til sak 2005/5259.

4. Vedtak om gebyr

Vi viser til varsel og informasjon om gebyrplikt som ble gitt til virksomheten den 16. august 2023. Virksomheter skal betale gebyr for kontroll utført av Statsforvalteren i samsvar med § 39-3 i forurensningsforskriften. Gebyret skal dekke kostnader med forberedelser, gjennomføring og oppfølging av kontrollen. Gebyrsatser for kontroll av virksomheter etter forurensningsloven er fastsatt i forurensningsforskriften §§ 39-7 og 39-8.

På bakgrunn av medgått og forventet ressursbruk vil Mowi avd. slakteri Herøy bli ilagt et gebyr på kr 22 500,- for inspeksjonen, jf. forurensningsforskriften §§ 39-7. Dette tilsvarer gebyrsats 3 for tilsyn av inntil en dags varighet. Virksomheten vil få tilsendt en faktura fra Miljødirektoratet for innbetaling til statskassen. Vi viser for øvrig til forurensningsforskriftens kapittel 39 for ytterligere informasjon om innkreving av gebyr til statskassen.

Klageadgang

Vedtaket om gebyr kan påklages til Miljødirektoratet innen 3 uker, jf. §§ 28 og 29 i forvaltningsloven. Eventuell klage bør være skriftlig begrunnet og adressert til Miljødirektoratet, men sendes via Statsforvalteren i Nordland. Statsforvalteren vil vurdere endring av vedtaket eller sende saken videre til Miljødirektoratet for endelig vedtak. En eventuell klage vil ikke få oppsettende virkning, og gebyret som er fastsett ovenfor må betales inn. Dersom Miljødirektoratet tar klagen til følge, vil for mye innbetalt beløp bli refundert.

5. Innsyn

Denne rapporten vil være tilgjengelig for offentligheten via postjournalen til Statsforvalteren i Nordland (jf. offentleglova).

6. Avvik

Vi fant følgende avvik under inspeksjonen:

Avvik 1

Virksomheten har sluppet ut prosessavløpsvann som inneholder mer enn 100 mg fett per liter.

Avvik fra:

Utslippstillatelse til Marine Harvest Norway AS, Hestøya, av 11.3.2014, vilkår 3.1

Kommentarer:

Utslippstillatelsen til Mowi avd. slakteri Herøy er gitt med forutsetning om at utslippet av fett holdes under 100 mg/L. I søknaden om utslippstillatelse var det vist til at gjentatte

analyser av avløpsvannet viste et fettinnhold på mindre enn 30 mg/L. I tillatelsens oversendelsesbrev er det kommentert at nivåer under 100 mg/L anses som vanlig for en godt dimensjonert og drevet fettavskiller. I tillatelsens vilkår 3.1 heter det at fettavskilleren skal være *dimensjonert for effektiv oppholdstid på minimum 15 minutter og overflatebelastning på maksimalt 10 m³/m²*. Tillatelsen åpner også for alternative innretninger. I vilkåret heter det: *Dersom alternative innretninger benyttes til fettavskiller, er maksimalt innhold av fett/olje i avløpsvannet 100 mg/L.*

Dere har en fettavskiller, men målingene dere har rapportert i de siste årene tyder på at den ikke fungerer like godt som forutsatt. I egenkontrollrapportene har dere rapportert enkeltmålinger som viste mer enn 100 mg/L fett i avløpsvannet i 2018, 2020, 2021 og 2022. I 2022 gjennomførte dere fem målinger. Høyeste fettinnhold var da 140 mg/L, mens gjennomsnittet lå på 79 mg/L. I inspeksjonsmøtet opplyste dere at målingene i 2023 har vist én moderat overskridelse (120 mg/L i januar) men at øvrige målinger har vært under 100 mg/L.

I inspeksjonsmøtet (og i søknad om unntak fra BAT-AEL av 8.5.2023) har dere gjort rede for en prosjektert flotasjonsbasert renseløsning som bør være tilstrekkelig til å holde innholdet av fett i prosessavløpsvannet stabilt under 100 mg/L. Vi fikk også se at dere har satt opp en ny bygning der denne rensinnretningen skal plasseres. Vi tar derfor til etterretning at dere er i ferd med å gjennomføre tiltak for å redusere fettinnholdet i prosessavløpsvannet. Vi ber om at dere i tilsvaret til denne inspeksjonsrapporten gir oss en oppdatert status/tidsplan for installering av ny renseløsning.

Avvik 2

Miljørisikoanalysen for tanklagring av maursyre er ufullstendig.

Avvik fra:

Forskrift om begrensning av forurensning (forurensningsforskriften) § 18-4.

Kommentarer:

Forurensningsforskriftens kapittel 18, *Tanklagring av farlige kjemikalier og farlig avfall*, stiller en rekke krav til den som er ansvarlig for lagring av farlige kjemikalier i tanker som er større enn 2 m³. Den ansvarlige for lagringen skal til enhver tid kunne dokumentere at kravene i kapitlet er oppfylt¹. Kravene til miljørisikoanalyse er beskrevet i § 18-4. Her heter det blant annet at miljørisikoanalysen også skal *omfatte en vurdering av sårbarheten til miljøet som kan bli berørt av forurensning fra tanklagringen.*

Maursyre er blant stoffene som omfattes av definisjonen av farlige kjemikalier i forurensningsforskriften § 18-3. Dere har en lagertank for maursyre som rommer 30 m³. I inspeksjonsmøtet kunne dere legge fram risikoanalyse for lagringen av maursyre, men analysen omfattet ikke sårbarheten til miljøet som kan bli berørt av forurensning fra tanklagringen.

¹ Se forurensningsforskriften § 18-8 Dokumentasjon.

Dere kunne ellers vise til at dere har vedlikeholdsrutiner for regelmessige kontroller av tankens tilstand og at risikovurderinga for syretanken gjør rede for gjennomførte forebyggende tiltak. Vi presiserer likevel at vi i inspeksjonen ikke kontrollerte all dokumentasjon som kreves i forurensningsforskriften kapittel 18. Vi kan derfor ikke utelukke at dere også kan ha avvik på andre punkter i kapittelet enn det som er nevnt her. Vi anbefaler dere å gå gjennom veiledninga som ligger på Miljødirektoratets nettside².

7. Anmerkninger

Følgende forhold ble anmerket under inspeksjonen:

Anmerkning 1

Virksomheten kan forbedre sin dokumentasjon knyttet til lagring og innlevering av farlig avfall.

Kommentarer:

Dere har dokumentert at dere har oversikt over hva som er farlig avfall og at dere regelmessig deklarerer dette og sørger for at det blir innlevert til lovlig mottak. Imidlertid har dere i perioden 2020–23 deklart avfall fra slakteriet på en annen underenhet (avd. matfisk Herøy, org nr. 971 880 104). Så lenge dere har et eget organisasjonsnummer for slakteriet, så bør dere sørge for at avfall fra slakteriet blir deklart med riktig underenhet som avfallsprodusent.

I den dokumenterte internkontrollen har dere generelle rutiner som beskriver hvordan farlig avfall skal oppbevares og håndteres. I tillegg har dere et dokument, *Avfallsplan N1115K* (sist godkjent 18.01.2021), som gir mer spesifikke opplysninger om håndtering av avfall på slakteriet i Herøy. I det sistnevnte dokumentet (under «Annen informasjon») er det nevnt at farlig avfall mellomlagres i miljøkonteinerer, men det er ikke nevnt hvor denne konteineren er plassert. I tabellen «Beskrivelser av prosesser og ansvarsforhold» bør dere synliggjøre hvilke avfallstyper som er farlig avfall. I denne tabellen er det trolig heller ikke hensiktsmessig å bruke begrepet «spesialavfall». Forskrift om spesialavfall ble opphevet i 2003 og erstattet av forskrift om farlig avfall. Forskrift om farlig avfall ble i 2004 erstattet av kapittel 11 i forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften).

8. Andre forhold

Rapportering av klorinnhold i prosessavløpsvann

Utslippstillatelsens vilkår 11.2 (*Rapportering til Fylkesmannen*) krever at dere rapporterer årlig i henhold til Miljødirektoratets veileder til bedriftenes egenkontrollrapportering³.

Veilederen sier om *Tabell 2.2 Utslippskrav til vann* at bedriften skal rapportere utslippstall i forhold til hver grense som er satt i tillatelsen. I utslippstillatelsens vilkår 3.1 er det satt at utslipp fra klor fra desinfisering ikke skal overstige 15 mg/L og 1,2 kg/time. Ut fra dette skulle dere ha rapportert om kontrollmålinger av klorutslippet. Rapporteskjemaet til dere har imidlertid manglet felt for rapportering av klor. I veilederen fra Miljødirektoratet er det i

² <https://www.miljodirektoratet.no/publikasjoner/2016/april-2016/veiledning-til-tankforskriften/>

³ <https://www.miljodirektoratet.no/publikasjoner/2014/februar-2014/veiledning-til-egenkontrollrapportering/>

andre avsnitt på s. 8 presisert at *i del 2 skal du bare rapportere i forhold til forhåndsutfylte krav for forurensningsmyndigheten*. Vi har nå korrigert i rapportsystemet slik at det for kommende rapportering vil komme to nye rapporteringsfelt for «Aktivt klor generert fra sjøvann ved elektrolyse» i tabellen for utslipp til vann (mg/L og kg/time).

Prøvetaking – fettinnhold i prosessavløpsvann

I inspeksjonsmøtet diskuterte vi at dere tar prøver for fettinnhold over kortere tid enn beskrevet i utslippstillatelsen og uten at prøven tas mengdeproporsjonalt. Årsaken er at denne prøven har begrenset holdbarhet. Som dere nevnte i møtet, har temaet vært drøftet tidligere. Dere søkte 16.9.2020 om å få endret vilkår 3.7, som beskriver hvordan prøvene skal tas over minimum tre dager. I vårt brev 5.10.2020 konkluderte vi med at grenseverdien for fett er en maksimumsverdi som kontrolleres med stikkprøver og at det ikke var behov for å endre vilkåret i tillatelsen. Vi forutsetter da at målingene som gir grunnlag for å estimere årlig utslipp av organisk materiale, nitrogen og fosfor tas som beskrevet i vilkåret. Årlig utslipp av fett kan estimeres ut fra gjennomsnitt av stikkprøver.

Måling av mineralolje (hydrokarboner) i prosessavløpsvann

Vi ser at dere har rapportert regelmessige kontrollmålinger av mineralolje (hydrokarboner) i prosessavløpsvannet. Vi presiserer at konsentrasjonsgrensen for oljeholdig avløpsvann som er satt i tillatelsens vilkår 3.9 gjelder oljeholdig avløpsvann fra verksteder og lignende (f.eks. vaskehaller for kjøretøy). Det skal normalt ikke være nødvendig å kontrollmåle prosessavløpsvann fra produksjonslinja for innhold av mineralolje. Vi noterer oss ellers at dere har en oljeutskiller knyttet til avløp fra utearealer. Avløpet fra denne oljeutskilleren er knyttet til kommunens avløpsnett. I den forbindelse vil dere være underlagt eventuelle vilkår som kommunen stiller for påslipp på sitt nett.

9. Dokumentunderlag

Lovgrunnlaget for inspeksjonen var:

- Lov om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven) med underliggende forskrifter
- Forskrift om begrensnig av forurensning (forurensningsforskriften)
- Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften)
- Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften)
- Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven fra Statsforvalteren